

РЕЦЕНЗИЯ

от

ПРОФ. Д-Р МАРИНЧО ИВАНОВ ГЕОРГИЕВ, ДМ
Катедра по урология, Медицински университет, София

Началник Клиника по урология
УМБАЛ „Александровска”, София

на

дисертационния труд на **ДОЦ. Д-Р ТОШО ЙОРДАНОВ ГАНЕВ, ДМ**
Доцент в Катедра „Хирургични болести”, УС „Урология”,
Факултет „Медицина”, Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов”, Варна

Началник Клиника по урология
МБАЛ „Св. Анна”, Варна

на тема:

“МУЛТИМОДАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ВИСОКОРИСКОВ КАРЦИНОМ НА ПРОСТАТАТА”

за присъждане на научна степен

“ДОКТОР НА НАУКИТЕ”

В изпълнение на Заповед № Р-109-411/27.09.2023 г. на Ректора на МУ, Варна и съгласно Протокол № 1 от 03.10.2023 г. на Научното жури ми е възложено да изготвя рецензия по процедура за придобиване на **НС „доктор на науките”** по специалност **„Урология”**.

Ракът на простатата е едно от най-често срещаните злокачествени заболявания при мъжете, класиращо се на второ място след бронхиалния карцином. Откриването на биомаркери като PSA, които са в положителна връзка с диагнозата рак на простатата, силно подпомагат ранното диагностициране на това заболяване. В края на 80-те години след въвеждането на тестването на мъжете с ПСА и последващите биопсии в САЩ регистрират двойно по-голяма заболеваемост от рак на простатата. Подобно увеличение е отчетено в Европа и е тенденция по цял свят.

Високата честота на рака на простатата в световен мащаб призовава за укрепване на съществуващите налични инструменти за идентифициране на тенденции и стратегии за превенция, за да се намали въздействието на това заболяване върху общественото здраве в бъдеще. Регистрите за рак на простатата играят важна роля за развитието на изследванията и грижите за пациенти с простатен карцином. Те представляват основен източник за събиране на информация за честотата и смъртността, характеристиките на заболяването, рисковите

фактори, качеството на грижите и различията в достъпа до лечение. Събирането на дългосрочни данни по този проблем подобрява онкологичните и резултатите и допринася за подобряване на качеството на живот на пациентите.

От всичко казано дотук става ясно, че усилията на Доц. Т. Ганев да се посвети на този проблем са актуални за урологичната практика, а не самоцел на дисертанта и заслужават позитивна оценка. Честно трябва да се признае неговият дългогодишен интерес към темата и задълбочени научни дирения по проблема.

Представеният за рецензия дисертационен труд е представен на 155 нестандартни машинописни печатни страници, в които са включени 5 таблици и 26 фигури, чернобели и цветни, разположени в хронологична последователност в текста. Книгописът заема 42 страници и включва 518 заглавия. Направената библиография потвърждава високата информираност на автора по проучвания проблем. Дисертационният труд е написан на ясен и професионален език като проличава активното лично отношение на автора по спорните въпроси.

Разпределението на материала по глави е както следва:

1. Въведение - 22 стр.
2. Литературен обзор – 44 стр.
3. Цел и задачи – 1 стр.
4. Статистически методи – 33 стр.
5. Изводи - 1 стр.
6. Научни приноси – 1 стр.
7. Научни публикации във връзка с дисертационния труд – 1 стр.
8. Книгопис - 42 стр.

Научните публикации във връзка с дисертационния труд са 10 на брой, отбелязани са в автореферата и са от последните 9 години.

Във въведението е направен сериозен опит за задълбоченост, подробност и всеобхватност. То е съставено от 5 подглави. Ракът на простатата е второто най-често злокачествено заболяване (след рака на белия дроб) при мъжете в световен мащаб. Честотата на рака на простатата нараства с възрастта, като често той протича безсимптомно в ранния етап на болестта. В първите 2 подглави са разгледани подробно епидемиологията и етиологията на простатния карцином. Дисертантът има сериозен научен подход при интерпретацията на научните факти от проучената литература. Той прави многостранен преглед на честотата и смъртността от рак на простатата. При проучване на етиологията се взима в предвид възрастта на пациентите, етническата принадлежност, фамилната анамнеза, генетични фактори, диета, тютюнопушене и др. В следващите подглави е обърнато сериозно внимание на превенцията и бъдещите перспективи при пациенти с карцином на простатата.

Литературният обзор е направен професионално. Той се състои от 7 подглави. В първата от тях последователно се разглеждат основните възможности за терапевтично поведение при пациент с локално-авансирал карцином на простатата. Сериозно и задълбочено внимание е обърнато на използваните в медицината методи за диагностика и лечение на простатния карцином – мултипараметричен ЯМР, лъче- и хормонотерапия, радикална простатектомия с разширена лимфна дисекция, мултимодална терапия и хирургично лечение на високорисков карцином на простатата. Във втората подглава Доц. Т. Ганев описва насоките за лечение на високорисковия карцином на простатата и локално

авансирал карцином на простатата. В третата подглава са засегнати проблеми на скрининга и постоперативните усложнения. В четвъртата подглава дисертантът проучва проблемите с точната диагностика и разминаване между биопсичния патоанатомичен доклад и резултата от патоанатомичното изследване от радикална простатектомия. В следващата пета подглава авторът засяга приживяемостта и биохимичната прогресия на ПСА. В шеста подглава е разгледана разширената лимфна дисекция при високорисков карцином на простатата. Седма подглава включва обзор на основни терапевтични методики. В него авторът описва постижения в лечението на карицинома на простатата, обобщава постигнати дълготрайни резултати, подчертава непрекъснатото усъвършенстване на методиките, посочва показанията при избор на лечение, ракрива възможностите на мултидисциплинарния подход и проследяването на пациентите.

Навсякъде личи сериозния научен подход на дисертанта при интерпретацията на научните факти от проучената литература. Литературният обзор е високо информативен и балансиран. Обзорът е подкрепен с литературни източници.

Целта на дисертацията е формулирана кратко и ясно - анализ на мултимодалното лечение при високорисков карцином на простатната жлеза. Тя съответства до голяма степен на заглавието на дисертационния труд.

Дисертантът си поставя 6 задачи. Те обобщават натрупания му опит в тази насока и отговарят на въпросите, поставени в литературния обзор.

За обработка на данните дисертантът използва различни математико-статистически методи - IBM SPSS версия 26, метод на Каплан-Майер, включително Log Rank, ROC криви и др. Това позволява да се осъществи научното търсене по отношение на целите и задачите и получаване на достатъчно достоверна информация.

Разгледани са 871 пациенти с карцином на простатата от Клиниката по урология на МБАЛ „Св. Анна“, Варна за периода 1996 – 2022 г. Пациентите са на възраст между 48 и 81 години. Авторът разделя пациентите в рискова (491 пациенти) и контролна група (380 пациенти). Пациентите от рисковата група имат по-високи стойности на Gleason score, по-високи стойности на PSA, по-висок стадий на заболяването, по-голям обем на простатата и по-кратък период на преживяемост.

В дисертационният труд статистически са оценени фактори, които определят високорисковата група, както и тежестта им по отношение на общата преживяемост. Разгледани са пет основни предиктора за смъртност от рак: клинична прогресия, биохимична прогресия на ПСА, стадий на заболяването - T3-3+, стойност на GS и стойности на ПСА .

Изводите в края на дисертационния труд са 7 на брой. Те представят в синтезиран вид труда на дисертанта. Първите 2 извода са свързани със смъртността и 5 годишната преживяемост при пациентите от рисковата и контролната група според проведеното лечение. Третият извод не установява статистически значима разлика във времето до поява на биохимична прогресия в първите 5 години за пациентите от двете групи. Следващите 3 извода са свързани с вероятността от поява на биохимична или клинична прогресия или метастази в двете групи пациенти и според приложеното лечение. Последния извод разкрива 5 различни критерии за преживяемост.

Научните приноси на дисертационния труд са 7 на брой в дисертационния труд. Доказано е, че пациенти с високорисков карцином на простата е необходимо да се лекуват мултимодално. При тези пациенти е възможно да се извърши радикална простатектомия в рамката на мултимодалното лечение, като този подход е с много добра раково свързана преживяемост и допринася за стадиране на заболяването. Авторът изработва прогностични критерии за раково свързана преживяемост на високорисков карцином на простата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Тошо Йорданов Ганев е роден на 24.11.1963 г. в гр. Тутракан. Завършва медицина в Медицински университет, Варна през 1993 г. Между 1994-1999 г. е специализант към МУ, Варна, като 1999 г. полага успешно изпит за специалност по урология. През 2009 г. защитава дисертация и получава научната и образователна степен „доктор“, а през 2013 г. е избран за доцент към Катедрата „Хирургични болести“, УС „Урология“, Медицински университет, Варна.

Доц. Тошо Йорданов Ганев има лечебна, диагностична и хирургична натовареност. Научните му интереси са широки. Владее говоримо руски и английски езици и има компютърна грамотност. Член е на Българското урологично дружество.

В заключение бих искал да кажа, че представения дисертационен труд на Доц. Т. Ганев е на изключително актуална медицинска и социално значима тема. Той е едно качествено комплексно научно обобщение за терапевтичните възможности, хирургичните аспекти, проследяването и прогнозата при лечение на високорисковия простатен карцином. Броят на проследяваните пациенти е достатъчен, за да се направят научно-обосновани изводи. Използваните диагностични и клинични методи, големият клиничен материал и комплексния подход при тяхната интерпретация е предпоставка за добро владене на материята и сериозни приноси на дисертанта по този проблем.

Имал съм възможността и удоволствието да проследя лично и отблизо научните дирения и практическата дейност на Доц. Т. Ганев през годините. Неговият практически опит и задълбочена научна обработка на данните са доказателство за високите качества на представения дисертационен труд. Посочените собствени приноси имат научна и приложна стойност за урологичната практика у нас.

Оценката ми е положителна и всичко това ми дава морално основание да препоръчам на членовете на почитаемото научно жури да гласуват положително и присъдят на Доц. Тошо Йорданов Ганев научната степен „доктор на науките“.

30.10.2023 г.

София

Рецензент:

(Проф. Д-р М. Гебргиев, дм)

